

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Факультет міжнародних відносин, політології та соціології
Кафедра світового господарства і міжнародних економічних відносин

ДИПЛОМНА РОБОТА

на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

**на тему: «Трансформація платіжних балансів Південної Кореї та В'єтнаму у
сучасних умовах»**

«Transformation of Balances of Payments of South Korea and Vietnam in Modern Conditions»

Виконав: студент денної форми навчання
Спеціальності 056 «Міжнародні економічні відносини»
Веденніков Вадим Борисович

Керівник – к.е.н., доц. Цевух Ю. О. _____

Рецензент – к.е.н., доц. Скороход І.П.

Рекомендовано до захисту:

Протокол засідання кафедри

№ 10 від «2» червня 2021 р.

Завідувач кафедри _____ С.О. Якубовський

Захищено на засіданні ЕК № __

протокол №__ від «__»____ 2021 р.

Оцінка _____ / _____ / _____

Голова ЕК _____ С.О. Якубовський

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ ПЛАТІЖНОГО БАЛАНСУ ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ ТА В'ЄТНАМУ.....	5
РОЗДІЛ 2. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ОСНОВНИХ СКЛАДОВИХ ПЛАТІЖНОГО БАЛАНСУ ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ ТА В'ЄТНАМУ.....	15
2.1. Порівняльний аналіз динаміки рахунків поточних операцій В'єтнаму та Південної Кореї	15
2.2. Порівняльний аналіз динаміки фінансових рахунків В'єтнаму та Південної Кореї	22
2.3. Моделювання та результат операцій «Carry Trade» з державними облігаціями В'єтнаму та Південної Кореї	26
РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ ТА В'ЄТНАМУ З УКРАЇНОЮ.....	32
ВИСНОВКИ.....	35
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	38

ВСТУП

В'єтнам – промислово-аграрна країна зі змішаною структурою економіки і промисловістю, що швидко розвивається. В'єтнам є одним зі світових лідерів за зниженням рівня бідності і темпами економічного зростання. Сільське господарство майже повністю забезпечує продовольчу безпеку країни. Основні галузі промисловості: харчова, легка, машинобудівна, гірська, цементна, хімічних добрив, нафтова і ін. В'єтнам є одним з провідних експортерів рису в світі. Також В'єтнам є другим за величиною експортером кави в світі, поступаючись тільки Бразилії.

Найбільшими інвесторами В'єтнаму є компанії з Південної Кореї, Малайзії, Японії, Гонконгу, Сінгапуру, Китаю, Тайваню, Великобританії, США і Таїланду. Найбільшими одержувачами іноземних інвестицій на півдні є Хошимін, Біньзионг, Чавін і Донгнай, на півночі - Бакнінь, Ханой і Ханам, найбільшими експортерами продукції - Хошимін і Бакнінь. Найбільшими корейськими інвесторами в економіку В'єтнаму є Samsung, LG Group, POSCO, Hyundai та Lotte.

Південна Корея – високорозвинена індустріальна країна, яка займає одне з провідних місць у світі. Держава є виробником, а також експортером судів (контейнеровозів, танкерів), електроніки (телевізорів, комп'ютерів і комплектуючих, інформаційних систем, оптичних приладів, електронного обладнання), автотранспортних засобів.

Позитивно впливали на економіку корейського півострова урядові програми, спрямовані на стимулювання експорту, внутрішнього споживання, а також інвестування в будівництво і виробництво. Уряд прийняв ряд стимулюючих заходів, в основному вони були спрямовані на збільшення робочих місць.

Таким чином, тема дипломної роботи є актуальною для сучасних міжнародних економічних відносин.

Метою роботи є аналіз сучасного стану платіжних балансів Південної Кореї та В'єтнаму, а також дослідження торгово-економічних відносин цих країн з Україною.

Досягнення поставленої мети у дипломній роботі передбачено вирішення наступних **завдань**:

- вивчити теоретичні основи аналізу платіжного балансу країн;
- дослідити стан рахунку поточних операцій Південної Кореї та В'єтнаму;
- охарактеризувати особливості формування фінансових рахунків Південної Кореї та В'єтнаму;
- здійснити моделювання та підрахувати результат операцій «Carry Trade» з державними облігаціями Південної Кореї та В'єтнаму;
- виявити особливості зовнішньоекономічних операцій Південної Кореї та В'єтнаму з Україною.

Об'єктом дослідження – є економіки Південної Кореї та В'єтнаму.

Предметом дослідження – є теоретичні основи та прикладні аспекти трансформації платіжних балансів Південної Кореї та В'єтнаму в сучасних умовах.

При виконанні поставлених завдань були використані дані та матеріали з таких джерел: сайти Центральних банків країн, сайт Міжнародного валютного фонду (МВФ), наукові статті.

Дана робота складається зі вступу, трьох розділів, висновку, списку із використаних джерел. У першому розділі розглянуті теоретичні основи аналізу платіжного балансу країни. У другому розділі проводиться порівняльний аналіз провідних складових платіжного балансу Південної Кореї та В'єтнаму. Третій розділ містить інформацію щодо особливостей зовнішньоекономічних операцій цих країн з Україною.

Дипломна робота є самостійно виконаним дослідженням, усі результати, що викладені у роботі та виносяться на захист, отримані автором особисто.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ ПЛАТІЖНОГО БАЛАНСУ ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ ТА В'ЄТНАМУ

Платіжний баланс – є документом(звіт), який використовується країнами для оцінки всіх міжнародних економічних операцій за певний час. Зазвичай баланс розраховується щокварталу і кожен календарний рік.

Всі угоди, які укладаються як приватними, так і державними компаніями, враховуються в звіт для визначення того, скільки коштів надходить в країну і з країни. Якщо країна отримала кошти, це називається кредитом, і якщо країна вивезла або дала гроші, то угода зараховується як дебет.

З загальних міркувань, баланс має дорівнювати нулю, бо активи (кредит) і зобов'язання (дебет) повинні бути збалансовані, але у міжнародних розрахунках це трапляється не часто. Таким чином, баланс може свідчити про те, чи має країна дефіцит або профіцит і яка частина національного господарства призводить до витоку коштів.

Звіт поділено на три основні частини: поточний рахунок, капітальні трансферти і фінансовий рахунок. Усередині цих трьох частин знаходяться підрозділи, кожне з яких обслуговує різні види міжнародних валютних трансакцій.

Рахунок поточних операцій використовується для визначення припливу і відпливу товарів і послуг в країну. Первинні доходи, як державні, так і приватні, також додаються до поточного рахунку [1].

В межах рахунку поточних операцій проводяться кредити і дебет з торгівлі товарами, до яких відносяться такі товари, як сировину і промислові товари, які завозяться чи продаються або видаються (у вигляді допомоги). Під послугами розуміються надходження від туристичної діяльності, транспорту, інженерної справи, гонорари за бізнес-послуги (зокрема, від юристів та управлінської діяльності), а також надходження від патентів і авторських прав.

Разом товари і послуги створюють торговий баланс країни. У випадку, коли країна має торговий дефіцит, держава імпортує більше, ніж вивозить, а якщо країна має позитивне сальдо торгового балансу, то держава експортує більше, ніж завозить.

Кошти від вкладень, що приносять прибуток, таких як запаси (у вигляді дивідендів), також відображаються в поточному балансі. Останнім компонентом рахунку поточних операцій є односторонні трансферти. Мова йде про кошти, які в основному є валютними переказами працівників, що представляють собою заробітну плату, що посилається назад на батьківщину громадянином, який працює за кордоном, а також іноземну допомогу, одержувану у країні.

Рахунок операцій з капіталом є тим місцем, де враховуються всі міждержавні трансферти капіталу. Це відноситься до придбання або продажу різних нефінансових активів (зокрема, фізичних, таких як земля) і невиробничих активів, які використовуються у виробництві, але не були здійснені, як рудник, який використовується для видобутку діамантів.

Рахунок розділяється на грошові потоки, що виникають в результаті списання боргів, передачі товарів і фінансових активів громадянами, що виїжджають з країни або в'їжджають в неї, передачі прав власності на різні виробничі потужності (такі активи, як обладнання, що є задіяним у виробництві для отримання доходу), передачі отриманих фінансових ресурсів від продажу або придбання основних засобів, податків на дарування та спадок, зборів за смерть і, нарешті, незастрахованої шкоди основних засобів.

У фінансовому рахунку документально підтверджуються міжнародні валютні потоки, пов'язані з інвестиціями у виробництво, нерухомість, цінні папери (облігації та акції).

До нього також включені активи, що належать державі, такі як іноземні резерви, монетарне золото, спеціальні права запозичення, що знаходяться в розпорядженні Міжнародного валютного фонду, приватні активи, що знаходяться за кордоном, і прямі закордонні інвестиції.

Активи, які належать іноземцям, приватним і офіційним, також враховуються в фінансовому рахунку.

Рахунок поточних операцій повинен знаходитись у рівновазі по відношенню до рахунку операцій з капіталом і фінансовим рахунком; однак, як уже згадувалося вище, це відбувається рідко. Разом з тим слід зазначити, що різниця може виникнути під час валютних перерахунків, тобто зміна валютного курсу може призвести до збільшення розбіжностей балансу.

Якщо країна має основний капітал за кордоном, то ця запозичена сума зазначається як відтік капіталу. При цьому продаж основного засобу буде вважатися припливом з рахунку поточних операцій (дохід від інвестицій). Отже, буде профінансований дефіцит по рахунку поточних операцій. Коли у країні є дефіцит по рахунку поточних операцій, який фінансується за рахунком руху капіталу, держава фактично відмовляється від капітальних активів на користь більшого обсягу товарів і послуг. Якщо держава позичає гроші для покриття свого дефіциту по рахунку поточних операцій, це буде виглядати як залучення іноземного капіталу до платіжного балансу.

Аналізуючи статтю Хіеу Ху «Вплив прямих іноземних інвестицій та міжнародної торгівлі на економічне зростання: Емпіричне дослідження у В'єтнамі» метою дослідження було оцінити вплив прямих іноземних інвестицій і міжнародної торгівлі (експорт та імпорт) на економічне зростання В'єтнаму в період 2000-2018 років.

Звичайний метод найменших квадратів використовується для аналізу впливу ПІІ, експорту та імпорту на економічне зростання В'єтнаму. Результати емпіричних випробувань показують, що ПІІ і міжнародна торгівля пов'язані з економічним зростанням В'єтнаму. Однак кожна економічна змінна має свій вплив. ПІІ роблять позитивний і статистично значимий вплив на економічне зростання В'єтнаму.

Експорт також робить позитивний і статистично значимий вплив на економічне зростання, в той час як імпорт чинить негативний, але не статистично

значимий вплив. Результат корисний для розробників політики В'єтнаму в області зовнішньоекономічних зв'язків.

Отже, опираючись на дослідження, можна зробити такі висновки. Для того, щоб поліпшити вплив прямих іноземних інвестицій і міжнародної торгівлі на зростання економіки, уряд В'єтнаму має:

- продовжувати проводити преференційну політику для залучення ПІІ;
- вибирати іноземних інвесторів, що прагнуть до якості, ефективності, високих технологій і захисту навколишнього середовища;
- продовжувати проводити політику, орієнтовану на експорт;
- збільшувати додану вартість експортованих товарів і контролювати тип імпортованих товарів;
- продовжувати лібералізацію торгівлі шляхом підписання та виконання зобов'язань в галузі міжнародної торгівлі [2].

Опираючись на дослідження в статті «Гіпотеза про взаємодоповнюваності торгівлі і платіжного балансу: Нова угода про вільну торгівлю між Мексикою і Південною Кореєю» 2020 року авторів Луїсом Кінтана-Ромеро, Нам Квон Муном, Ролданом Андресом-Росалес і Хосе Альваресом-Гарсія, розглянуто відносини Південної Кореї та Мексики. Диверсифікація ринку є одним з ключів до успіху в нову еру світової торгівлі. Висококонкурентні країни домоглися позитивних і стійких темпів зростання, які не залежать від єдиного ринку їх експорту і імпорту. У Мексиці, навпаки, 80% експорту і 45% імпорту зосереджені в США. Південнокорейський ринок відкриває можливості для мексиканської економіки, так як в останні десятиліття відносини між двома країнами зміцнилися. Ця можливість буде сприяти більшому економічному зростанню обох країн, якщо вони досягнуть угоди про вільну торгівлю. Мета цього дослідження - оцінити взаємодоповнюваність між цими країнами і оцінити їх зовнішнє довгострокове рівновагу з використанням моделі обмеження торгівлі "Thirlwall".

Результати даного дослідження підтверджують наявність взаємодоповнюваності торгівлі між двома економіками і показують, що вони здатні досягти довгострокового рівноваги в зовнішньому секторі. Крім того, при

торгівлі з Південною Кореєю мексиканська економіка, як і в даний час зі Сполученими Штатами, не зіткнеться з обмеженнями щодо зростання платіжного балансу [3].

Мета статті «Грошові перекази, прямі іноземні інвестиції, імпорт, економічне зростання: емпіричні дані з В'єтнаму», написана у 2020 році Цао Хун Минь, полягає у вивченні наслідків грошових переказів, прямих іноземних інвестицій (ПІІ) і імпорту про економічне зростання у В'єтнамі з використанням набору даних часових рядів по період 2000-2018 років.

Грошові перекази і імпорт роблять значний позитивний вплив, в той час як ПІІ мають негативний вплив на економічне зростання. У короткостроковій перспективі ефект від грошових переказів і ПІІ в плані зростання полягає в наступному схожих на ті, які існують в довгостроковій перспективі, в той час як ефект від імпорту статистично незначний. Нарешті, модель проходить відповідні діагностичні тести для даних часових рядів, а також для Параметри довели свою стабільність з плином часу.

Стаття «Інвестиції в нематеріальні активи і результати діяльності фірм: свідчення малих та середніх підприємств у Південній Кореї» авторів Хен Сик Со та Енчжун Ким Хоча, яка написана у 2020 році показує, що в багатьох дослідженнях вивчався зв'язок між інвестиціями в нематеріальні активи та показниками діяльності великих корпорацій, в даний час відсутні дослідження щодо нематеріальних інвестицій в малі та середні підприємства (МСП). В даному дослідженні розглядаються малі і середні підприємства, в яких нематеріальні інвестиції, як правило, є незначними, оскільки вони, як правило, розглядають нематеріальні інвестиції як неефективні витрати і концентрують увагу на інвестиціях в матеріальні активи [5].

Детермінанти економічного зростання завжди були важливим питанням у економічних дослідженнях. Документ «Довгострокові та короткі наслідки прямих іноземних інвестицій та експорту на економічне зростання В'єтнаму» спрямований на вивчення короткострокового та тривалого впливу прямих іноземних інвестицій (ПІІ) та експортувати економічне зростання В'єтнаму.

Доведено, що в довгостроковій перспективі прямі іноземні інвестиції позитивно впливає на економічне зростання В'єтнаму, тоді як ефект експорту є негативним. Однак інвестиції та експорт не мають суттєвого впливу на зростання показників у короткостроковому періоді [6].

Інвестиції в нематеріальні активи (людський капітал, реклама, НДДКР) мають істотне значення для малих і середніх підприємств. Отже, результати показують, що всі три нематеріальних ресурсу позитивно впливають на рентабельність і вартість компанії.

Цікаво, що дане дослідження показало, що інвестиції в рекламу мають найбільший вплив на прибутковість та вартість фірми. Дане дослідження має наслідки для малих і середніх підприємств в досягненні їх прибутковості і вартості.

Результати даного дослідження підкреслюють, що нематеріальні інвестиції не є марною тратою грошей для малого і середнього бізнесу, і що менеджери бізнесу могли б стратегічно використовувати ці три ключові чинники (людський капітал, реклама, НДДКР) і прийняти інвестиції в нематеріальні активи для досягнення своїх управлінських цілей [7].

Використовуючи нещодавно наявні дані, ми оцінили макроекономічну рентабельність капіталу для 109 країн, що розвиваються, розвинених країн і країн з перехідною економікою. Їх аналіз виявив позитивний і статистично значущий зв'язок між різними показниками макроекономічної прибутковості і ПШ. Ці висновки узгоджуються з прогнозами економічної теорії.

Позитивний зв'язок між потоками капіталу та дохідністю протягом недавнього періоду глобалізації, можливо, вказує на домінування спадних інвестиційних потоків як нової норми. У довгостроковій перспективі, якщо капітал продовжить надходити в країни з більш високим рівнем дохідності, рентабельність капіталу повинна наблизитися до середньосвітового показника. Існуючі відмінності між дохідністю різних країн як і раніше спричинені недостатністю інвестицій в більшості країн, що розвиваються і країн з перехідною економікою [8].

У своєму дослідженні Г. Байрамі та Н. Цекірі стверджують, що не кожна країна в змозі створити стовідсотково вірний спосіб залучення необхідних ПІІ, і не кожен інвестор ризикує своїми інвестиціями, не вивчивши умови в приймаючій країні.

Практика залучення ПІІ, як правило, включає в себе численні фіскальні та грошові стимули. Однак слід зазначити, що залучення ПІІ має супроводжуватися розвитком і підвищенням рівня людського капіталу, що є необхідною умовою для залучення правильних ПІІ, а не всіх видів іноземних інвестицій. ПІІ, поряд з розвитком людського капіталу, вважаються одними з ключових факторів зростання, оскільки вони надають взаємодоповнюючу дію і підсилюють один одного.

Людський капітал є фактором, в якому перехідний процес мав значні і довгострокові наслідки. Людський капітал став вирішальним фактором і передумовою для залучення ПІІ, які країна, в тому числі Косово, повинна мати, якщо вона бажає залучити правильний вид іноземного капіталу.

У даній статті представлений огляд теоретичної та емпіричної літератури про ПІІ в цілому, теоріях ПІІ і взаємозв'язку з людським капіталом. Оскільки вибір ПІІ залежить від попереднього аналізу, факторного аналізу та довгострокових цілей інвесторів, огляд літератури показує різноманітність думок щодо характеру взаємозв'язку між ПІІ та людським капіталом. Теоретичні та емпіричні дослідження поділяють різні погляди на прямий вплив ПІІ в розвинених країнах, але коли мова заходить про країни з перехідною економікою і нерозвиненою економікою, учені погоджуються щодо позитивного впливу ПІІ на економічний розвиток і людський капітал.

Вивчення огляду літератури показало, що в більшості досконалих ринкових теорій і гіпотез роль людського капіталу менш вивчена в порівнянні з недосконалими ринковими теоріями і гіпотезами. У недосконалих ринкових теоріях людський капітал визначається як важливий фактор, що визначає приплив капіталу і залучення ПІІ [10].

Людський капітал відіграє важливу роль у залученні припливу ПІІ і може прискорити передачу ноу-хау від іноземного інвестора приймаючій країні. ПІІ мають позитивний побічний вплив на продуктивність робочої сили в приймаючій країні.

Однак теорія віддає значний вплив ПІІ на людський капітал, освіту, накопичення навичок та інші неекономічні фактори людського розвитку. Дешева і величезна доступність людського капіталу може стати перевагою для іноземних інвесторів і приймаючої країни на етапі залучення; але в довгостроковій перспективі це може стати значним бар'єром, що супроводжується політичними наслідками для приймаючої країни в плані збільшення ПІІ в високотехнологічні галузі або автоматизації деяких галузей. Це особливо актуально в тих випадках, коли основною метою ПІІ є вже не зниження безробіття, а підвищення якості і продуктивності людського капіталу [11].

Праця Лезего Е. Мороре присвячена визначенню детермінантів припливу прямих іноземних інвестицій в країни з середнім рівнем доходу. У цьому дослідженні використовували данні з 21 країни у зв'язку з якістю і доступністю даних за період 1997-2016 років.

Для максимального використання даних і отримання достовірних результатів використовувалися різні методи оцінки. У контролі за неоднорідністю, ендогенністю та рівнем розвитку країн; результати показують, що потоки ПІІ направляються в країни, які демонструють потенціал зростання і де підприємства можуть ефективно працювати. Існує два основних фактори, що визначають приплив ПІІ в країни із середнім рівнем доходу: електроенергія і ВВП; крім того, ПІІ виявилися стійкими.

Попередні потоки ПІІ в країни із середнім рівнем доходу залучали більше іноземних інвестицій. Крім того, збільшення ВВП країн із середнім рівнем доходу приверне більше ПІІ. ВВП є найзначнішим фактором, що визначає приплив ПІІ в країни із середнім рівнем доходу. А безробіття перешкоджає припливу ПІІ, однак ця змінна є незначним визначальним фактором. Таким чином, безробіття, валове

накопичення капіталу та обмінний курс не є суттєвими факторами, що визначають FDI для ВПК.

Коли ВВП виключається з регресії, постійні ПІІ, безробіття, валове накопичення капіталу і, нарешті, обмінний курс були єдиними значущими пояснюючими змінними детермінант ПІІ для країн із середнім рівнем доходу. Збільшення рівня безробіття негативно позначилося на припливі ПІІ на 162,3%. Попередні потоки ПІІ збільшили поточні потоки на 82,1%. Незалежно від темпів зростання ВВП, ПІІ для країн з середнім рівнем доходу як і раніше залежать від попередніх рівнів і потоків ПІІ. Якщо минула тенденція припливу ПІІ в країни із середнім рівнем доходу відображає збільшення, то директивні органи країн із середнім рівнем доходу можуть очікувати подальшого припливу ПІІ в їх відповідні економіки. Також слід зазначити, що безперервне і щорічне зростання економічного зростання має важливе значення для залучення більшої кількості ПІІ, крім припливу ПІІ в минулому. Емпіричні результати є раціональними і узгоджуються з минулими дослідженнями, що стосуються детермінант ПІІ [12].

Родіонова Т.А. у своїй праці свідчить, що в цілому світ можна поділити на 2 великі країни, в одній з яких спостерігається низька інвестиційна привабливість (прибутковість) і значна акумуляція фінансових ресурсів, а в іншій – навпаки. В тому випадку, коли іноземна дохідність є вищою за внутрішню, капітал буде переміщуватися за кордон, що спричинить зменшення граничного продукту капіталу, що в свою чергу призведе до зниження доходності в короткостроковій перспективі, а внутрішня дохідність буде зростати (через зростання граничного продукту капіталу на внутрішньому ринку).

Незважаючи на те, що приплив капіталу за кордон призвів до зниження рівня доходності, в іноземній країні спостерігається збільшення обсягів національного виробництва, частина якої вироблена за рахунок позикового капіталу, який треба повернути у формі прибутку інвесторам. А у довгостроковій перспективі, коли капітал буде переміщатися між галузями, може спостерігатись абсорбція додаткового капіталу у капіталомістких галузях, тому рівень доходності не обов'язково зміниться [13].

Отже, опираючись на дослідження, можна зробити такі висновки. Для того, щоб поліпшити вплив прямих іноземних інвестицій і міжнародної торгівлі на зростання економіки, уряд В'єтнаму має: продовжувати проводити преференційну політику для залучення ПІІ, обирати іноземних інвесторів, що прагнуть до якості, ефективності, високих технологій і захисту навколишнього середовища. В довгостроковій перспективі прямі іноземні інвестиції позитивно впливає на економічне зростання В'єтнаму, тоді як ефект експорту є негативним. Однак інвестиції та експорт не мають суттєвого впливу на зростання показників у короткостроковому періоді.

РОЗДІЛ 2

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ОСНОВНИХ СКЛАДОВИХ ПЛАТІЖНОГО БАЛАНСУ ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ ТА В'ЄТНАМУ

2.1 Порівняльний аналіз динаміки рахунків поточних операцій В'єтнаму та Південної Кореї

Рахунок поточних операцій - розділ платіжного балансу країни, в якому фіксуються експорт і імпорт товарів і послуг, чистий дохід від інвестицій та оплати праці (первинні доходи) та чистий обсяг трансфертних платежів (вторинні доходи).

Опираючись на дані МВФ щодо рахунку поточних операцій можна зробити такі висновки.

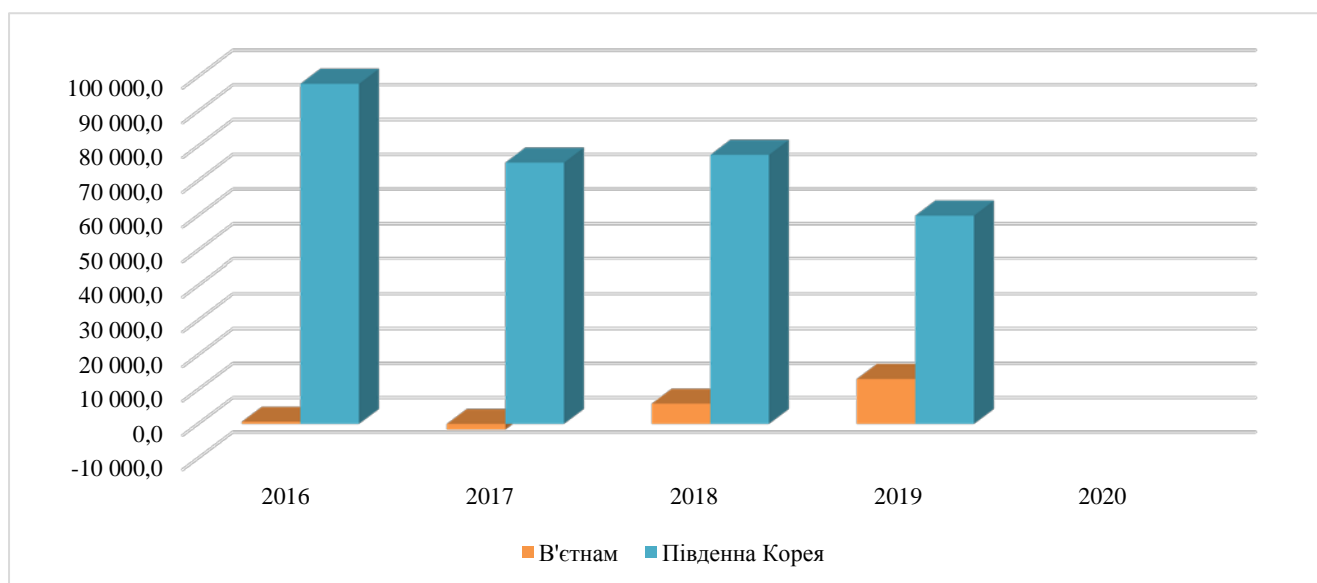

Рис. 2.1 Рахунок поточних операцій В'єтнаму та Південної Кореї протягом 2016-2020 років, у мільйонах доларів США.

Джерело: складено автором на основі даних [14-17].

По-перше, показники Кореї на В'єтнаму помітно відрізняються. Можна також звернути увагу на те, що з 2016 року показники Південної Кореї поступово спадають, а показники В'єтнаму – навпаки.

Таблиця 2.1

Рахунок поточних операцій В'єтнаму

	2016	2017	2018	2019
Торговий баланс	11 042,0	10 846,0	16 539,6	21 494,2
Експорт товарів	176 581,0	215 119,0	243 697,0	264 189,0
Імпорт товарів	165 539,0	204 273,0	227 157,4	242 694,8
Баланс послуг	-4 258,0	-4 030,0	-3 679,5	-2 351,0
Експорт послуг	12 500,0	13 070,0	14 790,5	16 637,0
Імпорт послуг	16 758,0	17 100,0	18 470,0	18 988,0
Первинні доходи	-14 144,0	-16 993,0	-15 817,7	-15 283,0
Надходження	650,0	745,0	1 615,0	2 237,0
Виплати	14 794,0	17 738,0	17 432,7	17 520,0
Вторинні доходи	7 985,0	8 528,0	8 856,9	9 241,0
Надходження	9 125,0	10 031,0	10 869,0	11 609,0
Виплати	1 140,0	1 503,0	2 012,1	2 368,0
Поточний рахунок	625,0	-1 649,0	5 899,4	13 101,2

Джерело: [18].

Найвдалішим роком для Південної Кореї можна вважати 2016, а для В'єтнаму – 2019 рік, дані за 2020 рік відсутні.

Економіка В'єтнаму є 21 за величиною експортної економікою в світі і 83 найбільш складною економікою за індексом економічної складності (ЕСІ). Експорт на ринок В'єтнаму складається з таких товарів:

- мовне устаткування;
- телефони;
- інтегральні схеми;
- текстильне взуття;
- шкіряне взуття.

Напрямки експорту В'єтнаму є США, Китай, Японія, Південна Корея та Німеччина.

Таблиця 2.2

Рахунок поточних операцій Південної Кореї

	2016	2017	2018	2019
Торговий баланс	116 461,7	113 592,9	110 086,8	76 856,0
Експорт товарів	511 926,1	580 310,2	626 266,5	561 962,6
Імпорт товарів	395 464,4	466 717,3	516 179,7	485 106,6
Баланс послуг	-17 338,4	-36 734,1	-29 369,4	-23 020,8
Експорт послуг	94 809,1	89 701,3	103 677,5	107 631,1
Імпорт послуг	112 147,5	126 435,4	133 046,9	130 651,9
Первинні доходи	4 567,1	5 336,9	4 901,9	12 198,8
Вторинні доходи	-5 766,7	-6 964,8	-8 152,8	-6 062,8
Поточний рахунок	97 923,7	75 230,9	77 466,5	59 971,2

Джерело: [19].

Імпорт з ринку В'єтнаму складається з таких товарів: інтегральні схеми, очищена нафта, електричні деталі, легка прогумована трикотажна тканина. Джерела імпорту В'єтнаму: Китай, Південна Корея, Японія, Сінгапур та Гонконг.

Розглянемо та порівняємо графіки торгових балансів обох країн.

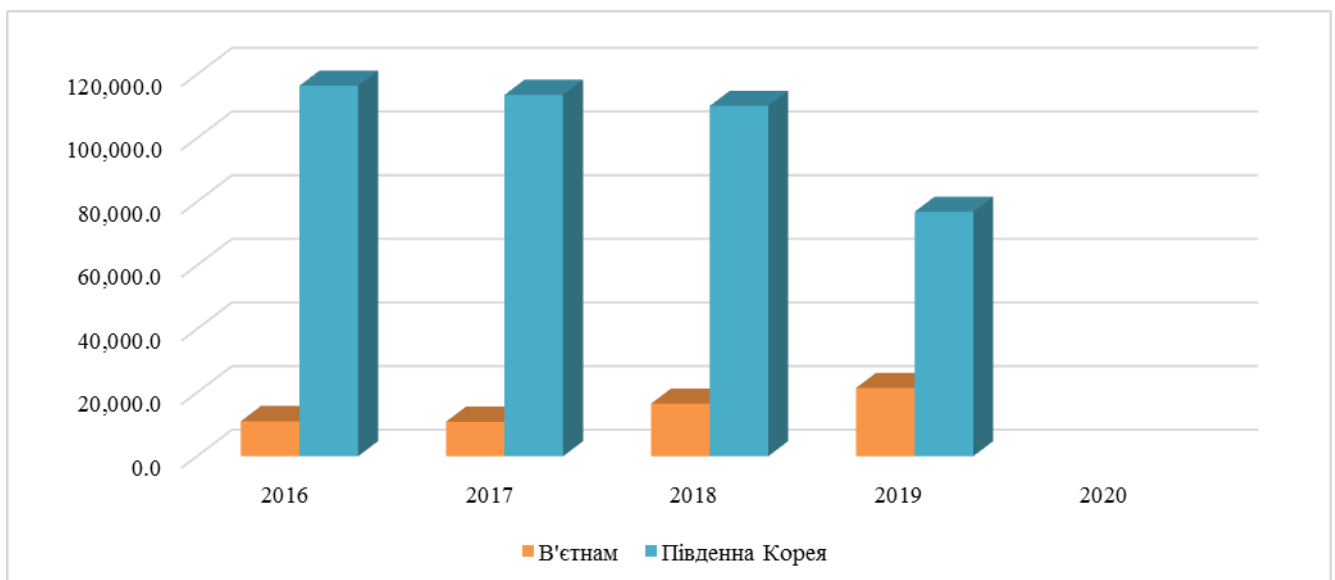

Рис. 2.2 Торговий баланс В'єтнаму та Південної Кореї протягом 2016-2020 років, у мільйонах доларів США.

Джерело: складено автором на основі даних [20, 21].

Отже, аналізуючи дані за 2016-2019 роки чітко помітно, що показники торгового балансу Південної Кореї набагато вищі за показники В'єтнаму.

Динаміка значень в'єтнамського торгового балансу стрімко росту протягом всього періоду, але значення все одно нижчі за корейські. Якщо порівняти ці 5 років у двох країн, то 2019 видався найбільш вдалим для В'єтнаму і, навпаки, найменш вдалим для Південної Кореї. Ситуація на початку періоду у 2016 році відрізняється, показники Кореї на піці своїх значень.

Щодо балансу послуг, то тут неоднозначна ситуація. Найбільшими статтями експорту та імпорту послуг є транспортні і вантажні перевозки.

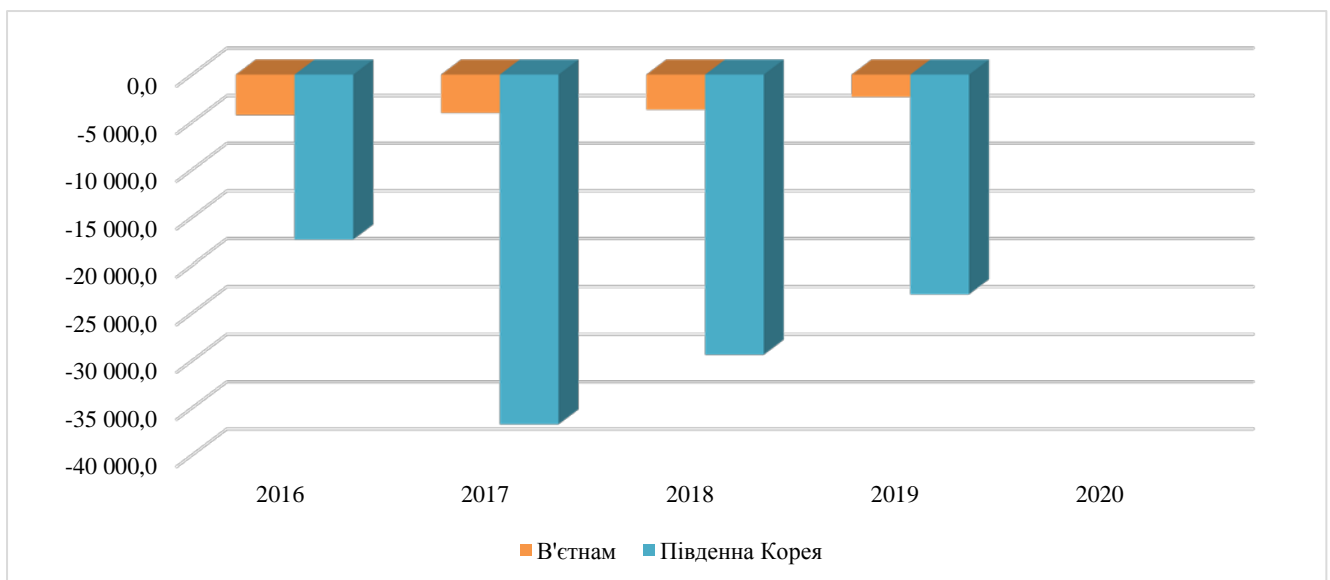

Рис. 2.3 Баланс послуг В'єтнаму та Південної Кореї протягом 2016-2020 років, у мільйонах доларів США.

Джерело: складено автором на основі даних [22, 23].

Баланс послуг обох країн є від'ємним. Показники В'єтнаму починаючи з 2016 року збільшуються та уже у 2019 році вони майже дорівнюють нулю. Щодо динаміки корейських показників, то найвдалішим роком можна вважати 2016. У 2017 році відбулось різке падіння показників, а вже у 2018 році стан поліпшився та показники імпорту зменшились. Отже, баланс послуг має від'ємні показники, що свідчить про тенденцію імпорту. Опираючись на річні дані можна припустити,

що показник 2020 року в Кореї буде нижче нуля, як і показники В'єтнаму, через карантинні обмеження COVID-19.

Первинні доходи – це частина поточного рахунку країни на платіжному балансі. Тобто чистий потік прибутку, відсотків та дивідендів від інвестицій в інші країни та чистий потік грошових переказів від працівників-мігрантів.

До первинних доходів відносять оплату праці та доходи від інвестицій. Оплата праці містить дані про зарплату та інші виплати у грошовій та натуральній формі, одержані резидентами за межами своєї країни за виконані ними роботи для резидентів інших країн. Доходи від інвестицій складаються одержаних резидентами на свої закордонні активи: прямі, портфельні та інші інвестиції.

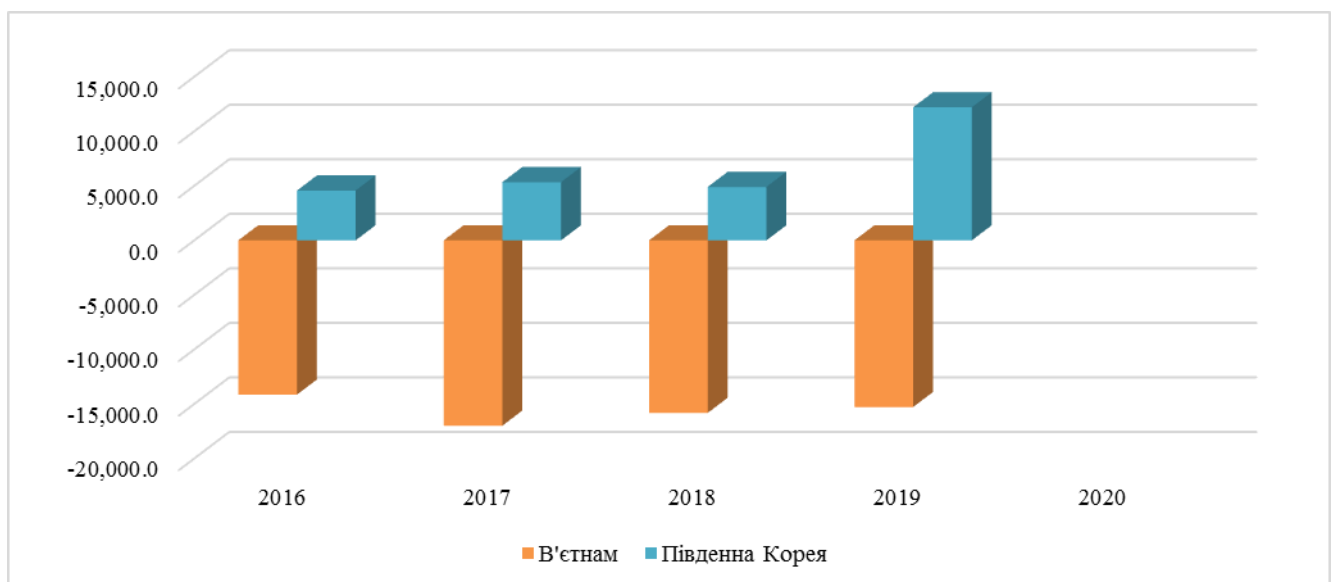

Рис. 2.4 Баланс первинних доходів В'єтнаму та Південної Кореї протягом 2016-2020 років, у мільйонах доларів США.

Джерело: складено автором на основі даних [24, 25].

Південна Корея має показники первинного доходу з додатним значенням, найбільший об'єм прибутку отримується від інвестицій, тобто надходження перевищують виплати. Оплата праці має майже непомітні показники, щодо інвестицій. Баланс оплати праці Південної Кореї є від'ємним протягом усіх 5 років, тобто офіційна зарплатня нерезидентів закордоном була вищою за офіційну заробітну плату резидентів в країні. Баланс доходів від інвестицій є додатним, тобто

доходи від інвестицій резидентів в країні були вищими за доходи нерезидентів закордоном. Баланс первинних доходів В'єтнаму є від'ємним протягом усіх 5 років, тобто зарплатня та доходи від інвестицій нерезидентів за кордоном перевищували офіційну зарплатню та доходи від інвестицій резидентів в країні.

Отже, висновок щодо первинних доходів такий – у В'єтнамі показники постійно від'ємні, а у Південній Кореї – навпаки. Тобто, надходження менші аніж виплати та у випадку Кореї – надходження перевищують виплати. І первинні доходи Кореї є додатними, тобто доходи від інвестицій резидентів в країні були вищими за доходи нерезидентів закордоном.

На рахунку вторинного доходу відображаються поточні трансфери між резидентами та нерезидентами. Передача - це запис, який відповідає наданню товару, послуги, фінансового активу чи іншого невиробленого активу інституційною одиницею іншій інституційній одиниці, де немає відповідного повернення об'єкта економічної вартості.

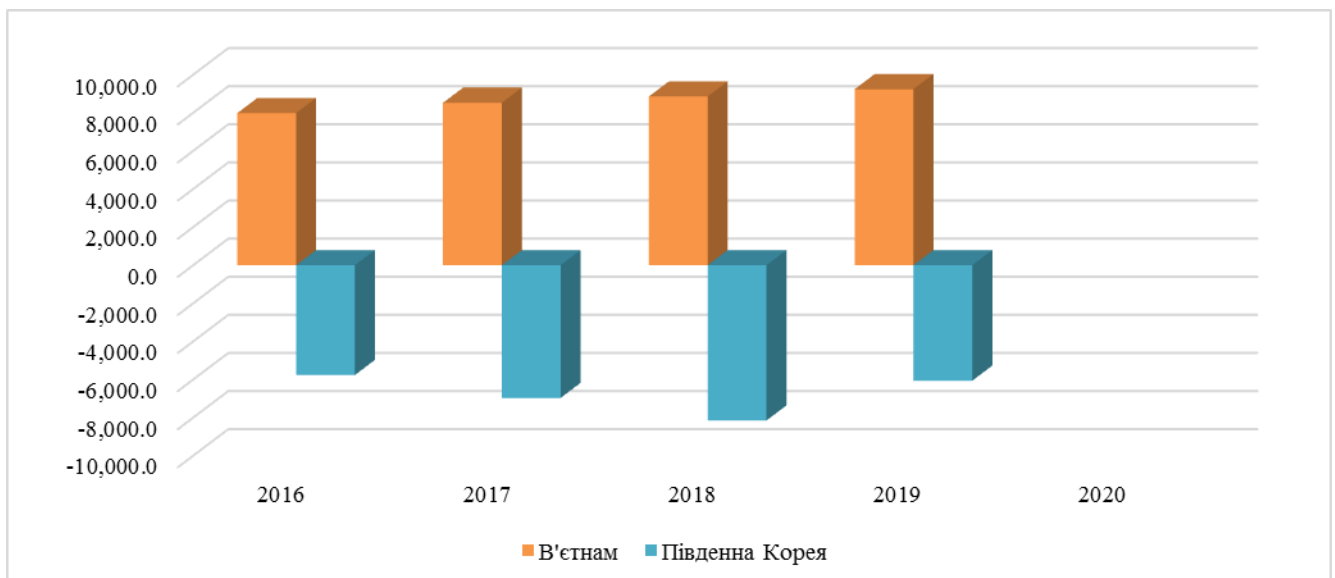

Рис. 2.5 Баланс вторинних доходів В'єтнаму та Південної Кореї протягом 2016-2020 років, у мільйонах доларів США.

Джерело: складено автором на основі даних [26, 27].

Поточні трансфери інших секторів включають поточні податки на прибуток, багатство тощо, соціальні внески, соціальні виплати, різні поточні трансфери, чисті страхові внески, не пов'язані із страхуванням життя, вимоги до

страхування, не пов'язані із життям, та коригування на зміни пенсійних прав. Різні поточні трансферти включають особисті перекази між домогосподарствами резидентів та нерезидентів (з них грошові перекази робітників). Помітно, що ці дві країни повністю відрізняються одна від одної. З цього можна зробити висновки, що Південна Корея – країна-кредитор, тобто різноманітні трансферти йдуть в інші країни і резиденти інвестували за кордон більше, ніж нерезиденти в Південну Корею. Показники Кореї з 2016-2018 роки знижувались, країна відправляла ще більше трансфертів, у 2019 році ситуація змінилась.

В'єтнам – країна-отримувач, тобто різноманітні трансферти йдуть до неї і резиденти отримали із закордону більше, ніж нерезиденти. Показники В'єтнаму з 2016-2019 роки збільшувались, країна отримує ще більше трансфертів.

Рахунок капіталу – це запис надходження та відтоку капіталу, який безпосередньо впливає на іноземні активи та пасиви країни. Він стосується усіх міжнародних торгових операцій між громадянами однієї країни та іншими в інших країнах.

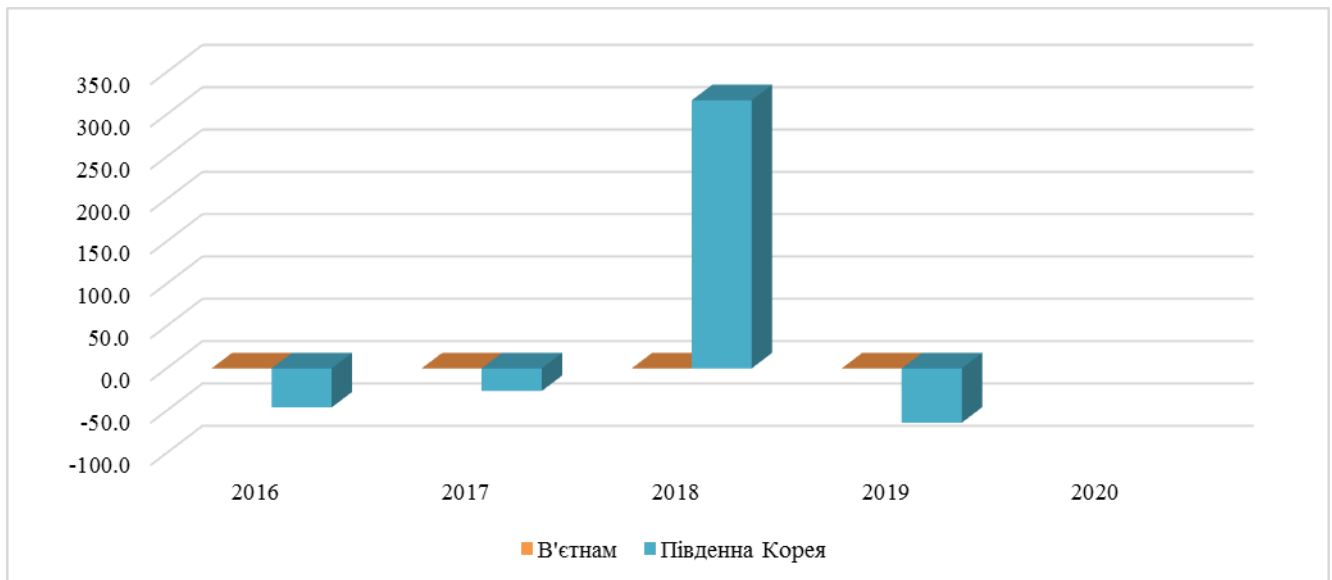

Рис. 2.6 Рахунок операцій з капіталом В'єтнаму та Південної Кореї протягом 2016-2020 років, у мільйонах доларів США.

Джерело: складено автором на основі даних [28, 29].

Надлишок на рахунку капіталу означає приплив грошей у країну, тоді як дефіцит свідчить про те, що гроші переміщуються з країни. У цьому випадку країна може збільшувати свої іноземні пакети. У Південній Кореї нестабільна ситуація з рахунком. Опираючись на графік помітно, що протягом 2018 рахунок операцій з капіталом мав додатні значення, які свідчать про надлишок джерел фінансування, які залишаються в країні. Рахунок був з показниками нижче нуля, то гроші йдуть з країни, і це говорить про те, що країна збільшує своє володіння іноземними активами. Щодо показників В'єтнаму, то вони невідомі.

2.2 Порівняльний аналіз динаміки фінансових рахунків В'єтнаму та Південної Кореї

Фінансовий рахунок відображає операції з фінансовими активами та зобов'язаннями, що здійснюються між інституційними одиницями. У фінансовому звіті відображаються фінансові та нефінансові операції, результатом яких є зміна фінансових активів та зобов'язань.

Фінансовий рахунок В'єтнаму на всьому проміжку часу не був стабільним. Протягом усього проміжку часу тільки 2019 був додатним. Значення 2019 року означає, що вартість активів, якими володіють резиденти закордоном, перевищує вартість активів, якими володіють нерезиденти в країні.

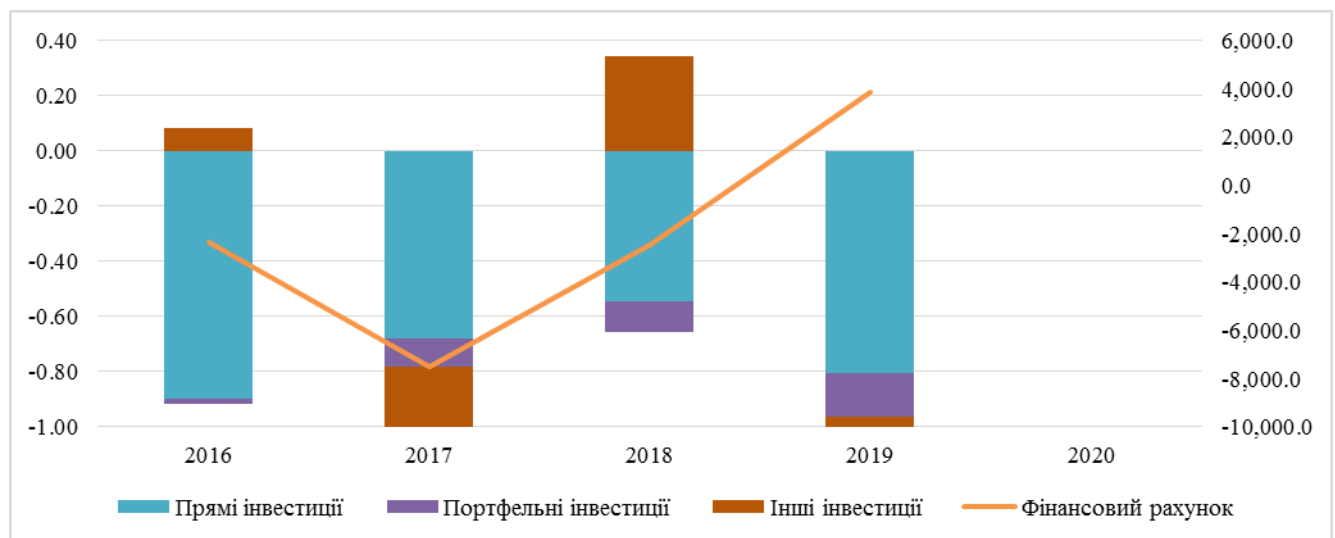

Рис. 2.7 Фінансовий рахунок В'єтнаму протягом 2016-2020 років, у мільйонах доларів США.

Джерело: складено автором на основі даних [30].

Опираючись на показники сальдо прямих інвестицій, помітно, що показники В'єтнаму є негативним, що означає – грошові об'єми, які контролюють нерезиденти в країні перевищують показники, грошових об'ємів, контролюючих резидентами за кордоном. Щодо активів В'єтнаму, то тут показники активів нестабільні, але пасиви прямих інвестицій з кожним роком ростуть. Це означає, що вартість пасивів, які контролюються нерезидентами в країні, у ці роки збільшувалась.

Увесь період, у В'єтнамі, окрім 2016 року, сальдо портфельних інвестицій було негативним, що означає, що резиденти закупляли боргові цінні папери, акції тощо, для отримання прибутку. Пасиви В'єтнаму у 2017 році різко сягнули вгору.

Проаналізувавши інші інвестиції можна відзначити, що сальдо цих інвестицій є від'ємним лише у 2017 та 2019 роках. Це означає, що на цих проміжках часу грошові кошти, які контролюються резидентами за кордоном, були більшими, ніж грошові кошти, контрольовані нерезидентами в країнах.

Фінансовий рахунок Південної Кореї на всьому проміжку часу мав спадну динаміку. Весь проаналізований відрізок мав додатні значення. Значення означають, що вартість активів, якими володіють нерезиденти в країні, перевищує вартість активів, якими володіють резиденти за кордоном.

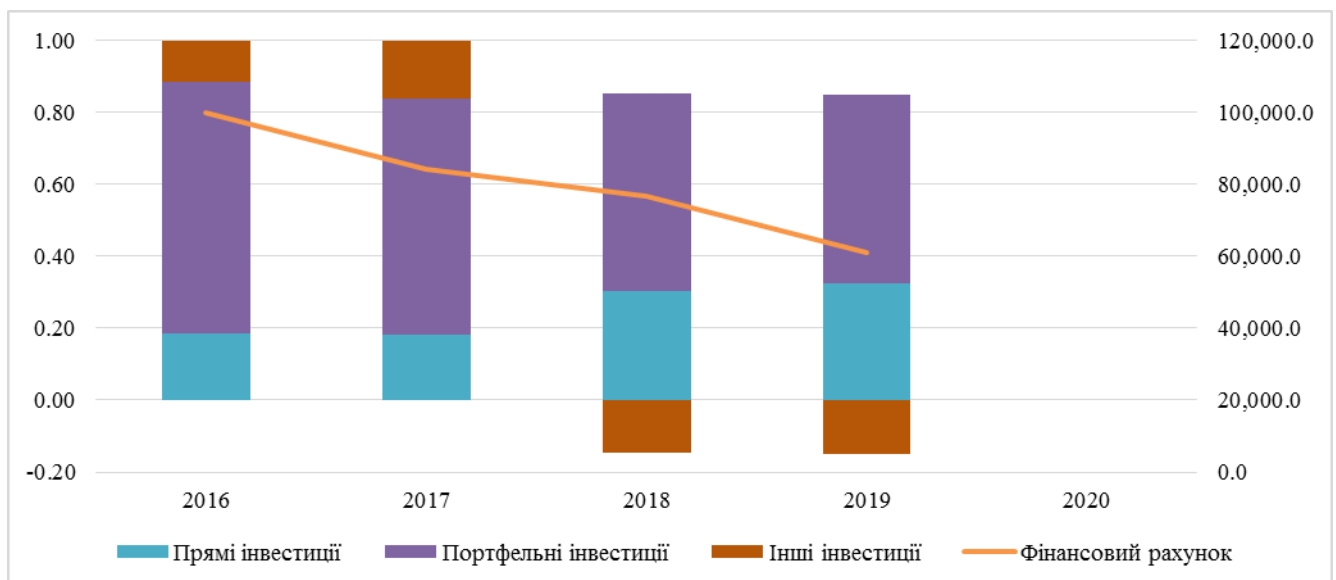

Рис. 2.8 Фінансовий рахунок Південної Кореї протягом 2016-2020 років, у мільйонах доларів США.

Джерело: складено автором на основі даних [31].

Показники Південної Кореї є додатними, резиденти за кордоном контролюють більше грошових активів, ніж нерезидентами в Кореї. Активи прямих інвестицій в обох країнах на всьому проміжку часу більше нуля, тобто вартість активів, які контролюються резидентами за кордоном, у ці роки збільшувалась та росла. Починаючи з 2016 року активи у Південній Кореї поступово росли, окрім показників 2019 року.

Показники активів портфельних інвестицій в Південній Кореї протягом усього періоду мали додатні показники. Щодо пасивів, цей показник не був стабільним весь період, у 2016-2016 роках вони були від'ємними. У Південній Кореї сальдо портфельних інвестицій було додатним, нерезиденти закупають боргові цінні папери в країні.

Проаналізувавши інші інвестиції Південної Кореї можна відзначити, що сальдо цих інвестицій є від'ємним лише у 2018-2019 роках. Це означає, що на цих проміжках часу грошові кошти, які контролюються резидентами за кордоном, були більшими, ніж грошові кошти, контрольовані нерезидентами в країнах.

Активи інших інвестицій мали додатні та від'ємні значення, тенденція змінювалась кожен рік. Тобто активи були один рік під контролем резидентів за кордоном і зростали у вартості, а інший рік – навпаки, зростала вартість активів, які знаходяться під контролем нерезидентів в країнах.

Отже, порівнявши фінансові рахунки обох країн, висновки такі. Показники сальдо прямих інвестицій В'єтнаму є негативними, сальдо портфельних інвестицій було негативним, що означає, що резиденти закупають боргові цінні папери, акції тощо, для отримання прибутку. Проаналізувавши інші інвестиції можна відзначити, що сальдо цих інвестицій є від'ємним лише у 2017 та 2019 роках. Це означає, що на цих проміжках часу грошові кошти, які контролюються резидентами за кордоном, були більшими, ніж грошові кошти, контрольовані нерезидентами в країнах. Показники Південної Кореї є додатними, резиденти за кордоном контролюють більше грошових активів, ніж нерезидентами в Кореї. У Південній Кореї сальдо портфельних інвестицій було додатним, нерезиденти закупають боргові цінні папери в країні.

Проаналізувавши інші інвестиції Південної Кореї можна відзначити, що сальдо цих інвестицій є від'ємним лише у 2018-2019 роках. Це означає, що на цих проміжках часу грошові кошти, які контролюються резидентами за кордоном, були більшими, ніж грошові кошти, контрольовані нерезидентами в країнах.

Резервні активи складаються з тих зовнішніх активів, які легко доступні та контролюються монетарними органами для прямого фінансування розбалансування платежів, для опосередкованого регулювання величини таких дисбалансів шляхом втручання на біржових ринках для впливу на курс валюти та/або для інших цілей.

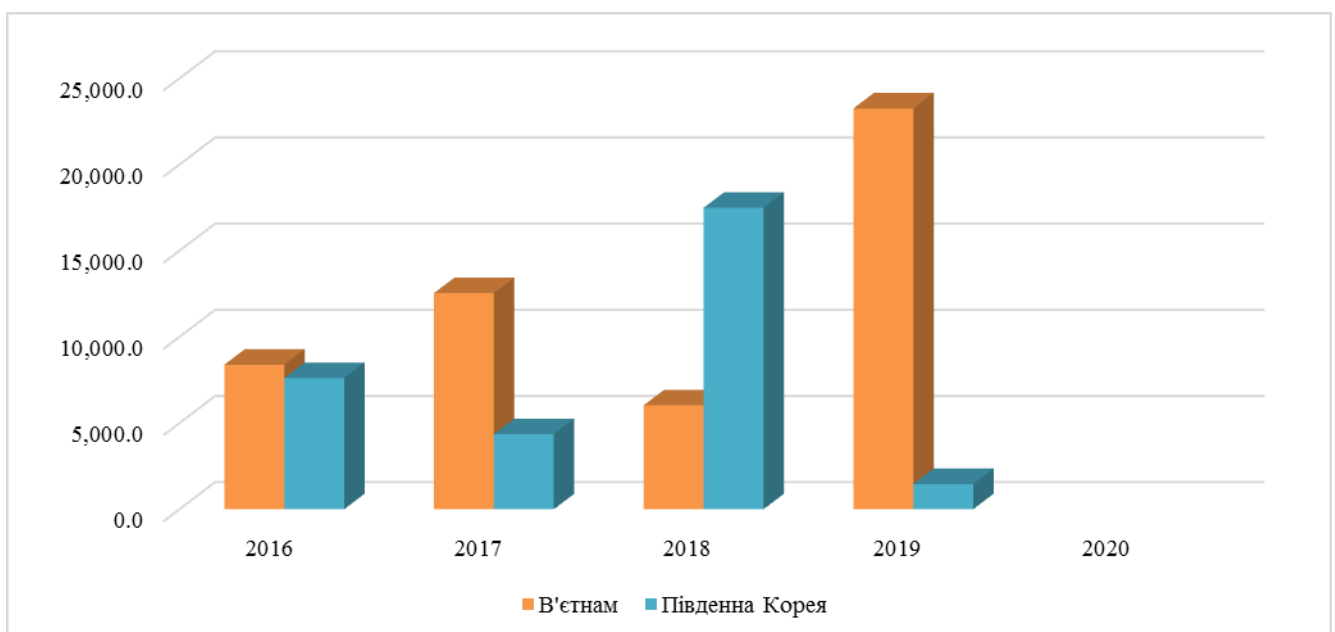

Рис. 2.9 Резервні активи В'єтнаму та Південної Кореї протягом 2016-2020 років, у мільйонах доларів США.

Джерело: складено автором на основі даних [30, 31].

Показники резервних активів В'єтнаму у 2016 році мали негативне значення. Вже з 2016 року показники почали рости та у 2019 році досягли свого піку. Щодо показників Південної Кореї, то вони на всьому проміжку часу мали додатне значення. Помітно, що 2019 був найгіршим роком для резервних активів Південної Кореї.

Стаття «Помилки та упущення» показує розбіжності, що можуть мати місце між сумами кредитових та дебетових проводок.

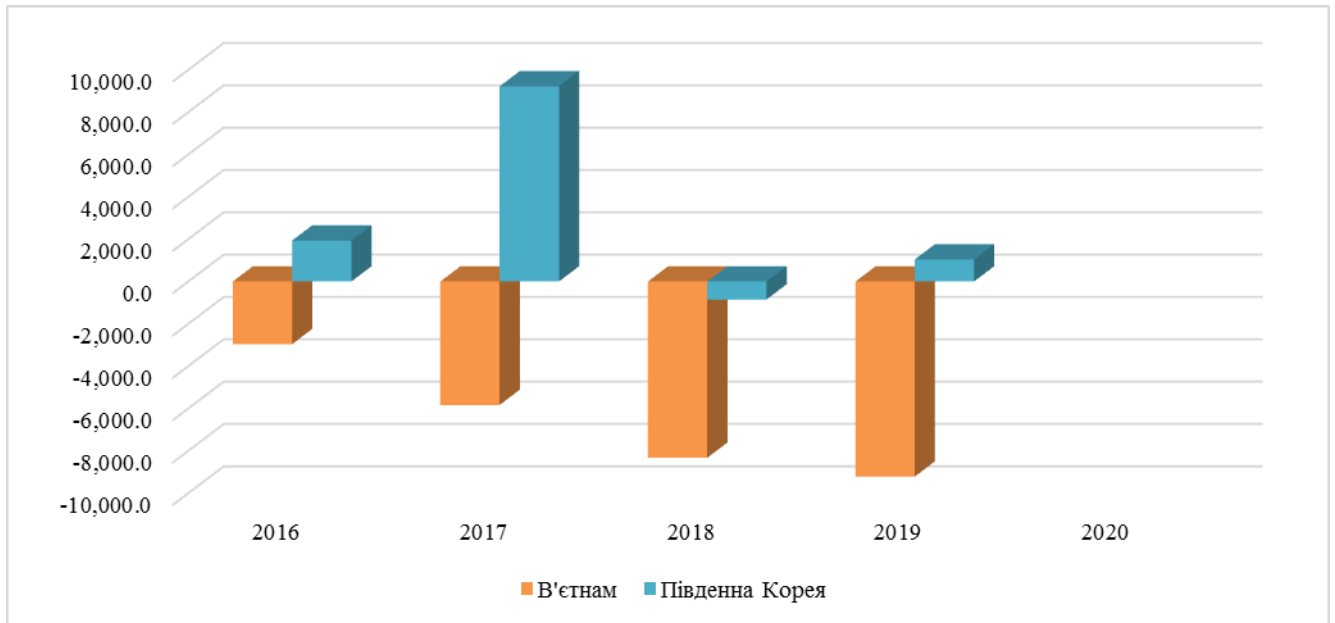

Рис. 2.10 Помилки та упущення В'єтнаму та Південної Кореї протягом 2016-2020 років, у мільйонах доларів США.

Джерело: складено автором на основі даних [30, 31].

Показники В'єтнаму завжди були менше нуля, а щодо корейських показників, то від'ємними були 2016 та 2018 роки. Найбільшим показником був показник Південної Кореї у 2017 році.

2.3 Моделювання та результат операцій «Carry Trade» з державними облігаціями В'єтнаму та Південної Кореї

У даному розділі представлена регресійна модель Південної Кореї та В'єтнаму для дослідження впливу валютного курсу (e), інфляції (b), внутрішнього валового продукту (y) та первинних доходів (pi) на торговий баланс ($trade$), за допомогою побудування регресійної моделі в EViews.

Для побудування моделі були використанні дані обох країн протягом 2000-2019 роках. Вони будуть використані як незалежні змінні, які теоретично можуть впливати на залежну змінну «торговий баланс».

У таблицях 2.3 та 2.4 наведена модель регресійного аналізу.

Таблиця 2.3

Коефіцієнти В'єтнаму

Модель	Нестандартизовані коефіцієнти	Стандартизовані коефіцієнти	t	Помилка
	Стандартна похибка	Бета		
(Константа)		19168,71	-1,719525	0,1061
y	0,247721	84,83672	0,350221	0,7310
e	0,696707	1436,065	1,435095	0,1718
i	-0,462509	176,88	-4,059174	0,0010
pi	0,176106	0,691111	0,405686	0,6907

Залежна змінна: торговий баланс

Джерело: підраховано автором.

Опираючись на даний аналіз можна зробити декілька висновків. По-перше, за оцінкою стандартних коефіцієнтів, можна зрозуміти, що показник інфляції має найбільше значення. Це означає, що якщо інфляція збільшиться на одне стандартне відхилення, показники торгового балансу зменшаться на 4,059 стандартних відхилень. Щодо найменшого впливу, то це стосується валютного курсу. При збільшенні цих показників значення торгового балансу зміниться на 1,43 стандартних відхилень.

Отже, виводимо таку емпіричну модель:

$$\text{trade} = 19168.71 + 84.83672y + 1436.065e + 176.8800i - 0.691111pi$$

$$(-1.719525) (0.350221) (1.435095*) (-4.059174***) (0.405686)$$

Адекватність моделі показана:

1) одним коефіцієнтом із значимість 1% (***) та одним коефіцієнтом (*), всі інші коефіцієнти незначні та не впливають на модель.

2) $R^2 = 0.840696$ (84%) - це означає, що інфляція, валютний курс, первинні доходи та внутрішній валовий продукт пояснюють залежну змінну «торговий баланс» - на 84%.

3) $F = 19.78985$.

Дана регресійна модель була оцінена на підставі річних статистичних даних В'єтнаму за період з 2000 року по 2019 років. Показники отримано із бази даних МВФ та WorldBank.

Тепер розглянемо ситуацію в Південній Кореї.

Таблиця 2.4

Коефіцієнти Південної Кореї

Модель	Нестандартизовані коефіцієнти	Стандартизовані коефіцієнти	t	Помилка
	Стандартна похибка	Бета		
(Константа)		68611,52	-2,722019	0,0157
y	0,944919	19,2114	5,07944	0,0001
e	0,343198	46,91066	3,050231	0,0081
i	-0,390074	4014,908	-3,136831	0,0068
pi	-0,326272	1,104478	-1,975697	0,0669

Залежна змінна: торговий баланс

Джерело: підраховано автором.

Бета-коефіцієнти визначають, що має найбільший вплив на залежну змінну (trade). По-перше, за оцінкою стандартних коефіцієнтів, можна зрозуміти, що впливає на змінну найбільше. Показник ВВП має найбільше значення. Це означає, що якщо ВВП збільшиться на одне стандартне відхилення, показники торгового балансу також збільшиться на 5,079 стандартних відхилень. Рівень валютного курсу має найменший вплив: при його збільшенні на одне стандартне відхилення торговий баланс збільшиться на 3,050 стандартних відхилень.

Отже, після інтерпретації всіх результатів ми отримуємо наступну емпіричну модель:

$$\text{trade} = 68611.52 + 19.21140y + 46.91066e + 4014.908i - 1.104478pi$$

$$(-2.722019) (5.079440^{***}) (3.050231^{***}) (-3.136831^{***}) (-1.975697^*)$$

Адекватність моделі показана:

1) одним коефіцієнтом (*) та трьома (***)

2) $R^2 = 0.878352$ (87,8%) - це означає, що інфляція, валютний курс, ВВП та первинні доходи в Південній Кореї пояснюють залежну змінну «торговий баланс» на 87,8%.

3) $F = 27.07661$.

Отже, висновком з обох регресій можна вважати такі положення. За основу були обрані однакові показники для порівняння і можна сказати, що вони є більш значимим і вагомими у регресійній та емпіричній моделі Південної Кореї, аніж В'єтнаму. І на останок, у обох випадках відсоток виконання моделі є більше 80%, тобто модель виправдовується більше, ніж на 80%.

Торгівля в напрямку перенесення процентів є перевагою, оскільки, крім торгових прибутків, є ще й процентний дохід [32].

Розглянемо відсоткові ставки на отримання кредиту в обох країнах.

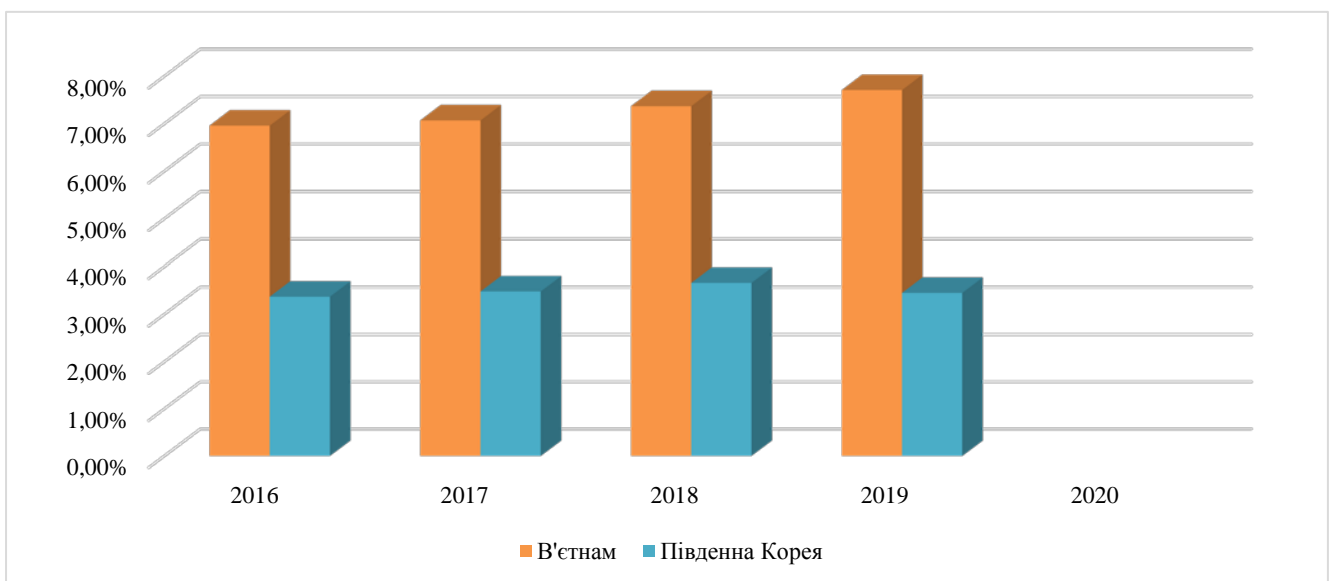

Рис. 2.11 Відсоткові ставки В'єтнаму та Південної Кореї протягом 2016-2020 років, у відсотках.

Джерело: складено автором на основі даних [33, 34].

Ставки позику в Південній Кореї та В'єтнамі кардинально відрізняються один від одного. Показники Кореї стабільні, порівняно до в'єтнамських.

Отже, можна сказати, що іноземним інвесторам вигідніше брати кредити у Південній Кореї, бо вона має більш стабільні показники. Щодо ситуації у

В'єтнамі, то ставки позику високі, але стабільні. Висновком можна вважати, що вигідніше співпрацювати з Південною Кореєю.

Отже, зараз розглянемо державні облігації обох країн.

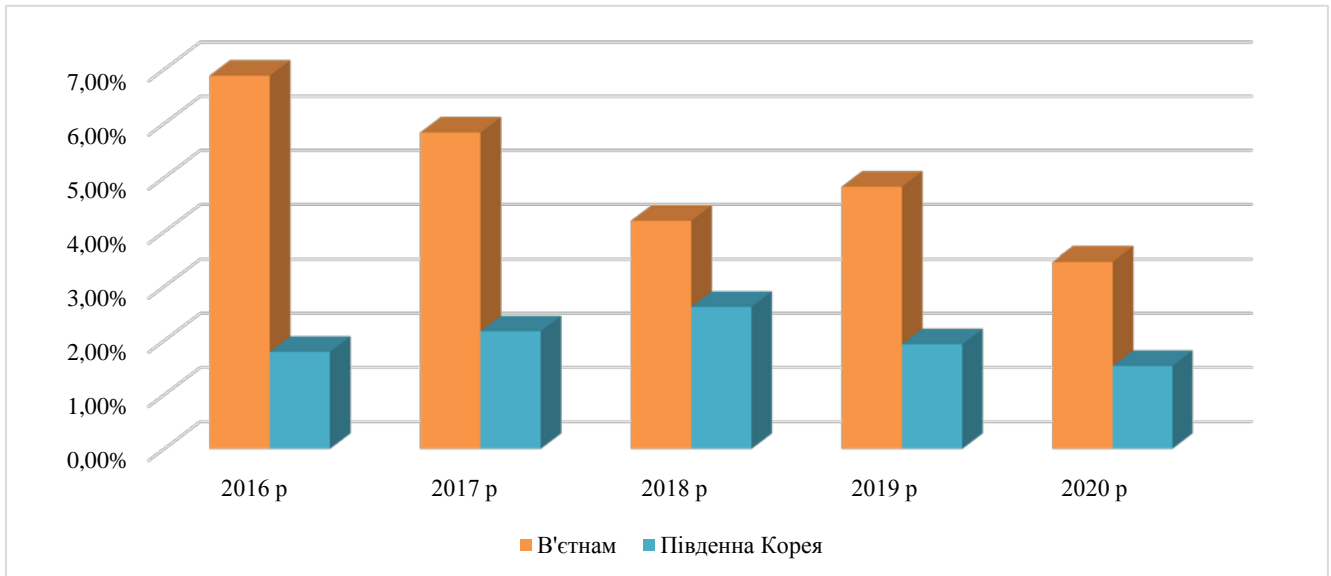

Рис. 2.11 Державні облігації В'єтнаму та Південної Кореї протягом 2016-2020 років, у відсотках.

Джерело: складено автором на основі даних [35, 36].

Державні облігації - це боргові цінні папери, випущені урядом для підтримки державних витрат та зобов'язань. Державні облігації можуть виплачувати періодичні виплати відсотків [37].

Опираючись на показники державних облігацій, можна зробити висновок, що показники Південної Кореї створюють вигідніші умов та середовище для придбання держоблігацій. Щодо показників В'єтнаму, то вони нестабільні та спостерігається спадна динаміка.

Прибуток від державних облігацій залежить від інвесторів. Але кожна країна має ризики і кожен інвестор їх аналізує. Ризиками можна вважати дисбаланс коштів у бюджеті, яке відповідно призводить до зростання або зниження цінності облігацій.

Щодо операцій Carry Trade, то тут все залежить від відсоткових ставок В'єтнаму та Південної Кореї. Також важливо враховувати інфляцію, яка є одним із головних аспектів.

Отже, у В'єтнамі станом на 2019 рік відсоткова ставка дорівнює 3,45% при інфляції 2,8%. Беремо кредит у Південній Кореї зі ставкою 3,45% та інфляцією 0,3%.

Реальна ставка у В'єтнамі дорівнює: $3,45\% - 2,8\% = 0,65\%$ річних, а реальна ставка по кредиту буде $3,45\% - 0,3\% = 3,15\%$. Тому в такому випадку інвестор буде втрачати кошти. $0,65\% - 3,15\% = -2,5\%$

РОЗДІЛ 3

ОСОБЛИВОСТІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ ТА В'ЄТНАМУ З УКРАЇНОЮ

В'єтнам – важливий економічний партнер України в Азії, темп зростання ВВП якого майже вдвічі випереджає загальносвітовий. Україна зацікавлена в розвитку співпраці з В'єтнамом, особливо щодо надання Україні дозволу на експорт овочевої продукції. Україна має величезні невикористані можливості для розширення нашої співпраці, збільшення товарообігу як кількісно, так і якісно. Крім того, Україна та В'єтнам домовились відновити переговори та консультації щодо створення зони вільної торгівлі між двома країнами. Потенціал співпраці між Україною та В'єтнамом великий, але поки що торгівля товарооборот скромний. Україна зацікавлена у розвитку співпраці із В'єтнамом, особливо що стосується надання Україні дозволу на експорт продукції рослинного походження на ринок В'єтнаму. Україна також прагне поглибити співпрацю у машинобудуванні, енергетичній сфері, а саме в проектах модернізації, реконструкції та будівництва нових електроенергетичних станцій на території [38].

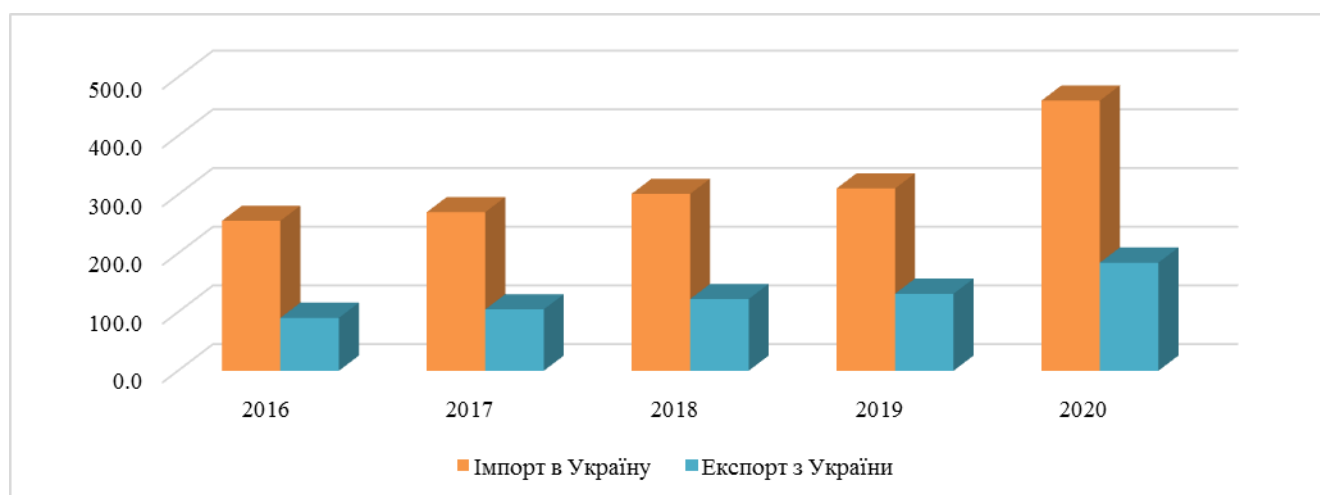

Рис. 3.1 Експорт та імпорт товарів України та В'єтнаму протягом 2016-2020 років, у мільйонах доларів США.

Джерело: складено автором на основі даних [39-42].

Опираючись на графік 3.1 помітно, що Україна імпортує з В'єтнаму набагато більше, ніж експортує до В'єтнаму. Показники імпорту України поступово ростуть і у 2020 році мають найбільші показники. Імпорт товарів з В'єтнаму представлений в основному: електричними машинами (мобільні телефони, взуттям, котлами та машинами, кавою та чаєм).

З Південної Кореї Україна імпортувала в основному продукцію машинобудування, хімічної промисловості, металургійного комплексу. У трійці товарів в структурі імпорту - легкові авто, шини та покриття пневматичні гумові нові і полімери етилену.

Республіка Корея є одним із українських основних торгових партнерів у Східній Азії. У 2019 році товарооборот між країнами збільшився до 831,7 млн дол. США. Україна зацікавлена в активізації двостороннього співробітництва в цій сфері, а також у збільшенні прямих інвестицій в економіку, гарантій захисту власності та прав інвестора.

Перспективним створенням відносин з Кореєю є сільське господарство, зокрема, збільшення експорту та розширення номенклатури сільського господарства та харчової продукції, реалізація спільних проектів по виробництву сільгосптехніки, прискорення процесу сертифікації в Кореї молочної продукції та продуктів птахівництва, залучення корейських інвестицій у сільське господарство України [39].

Як відомо, за станом на 1 січня 2020 року в економіці України залучено 201,99 тис. дол. США інвестицій із Південної Кореї. Найбільший обсяг інвестицій, направлених на підприємства у сфері промисловості - 74,3%; для професійної, наукової та технічної діяльності - 23,6%.

Основними товарами для експорту виступають: зернові культури, руди, шлаки і зола, деревина і вироби з деревини, залишки і відходи харчової промисловості (корми). Найбільше Україна експортувала в Південну Корею продукцію харчової промисловості, металургійного комплексу і мінеральної. У структурі експорту перше місце займає пшениця, феросплави і кукурудза. Порівняємо показники імпорту та експорту України та Південної Кореї.

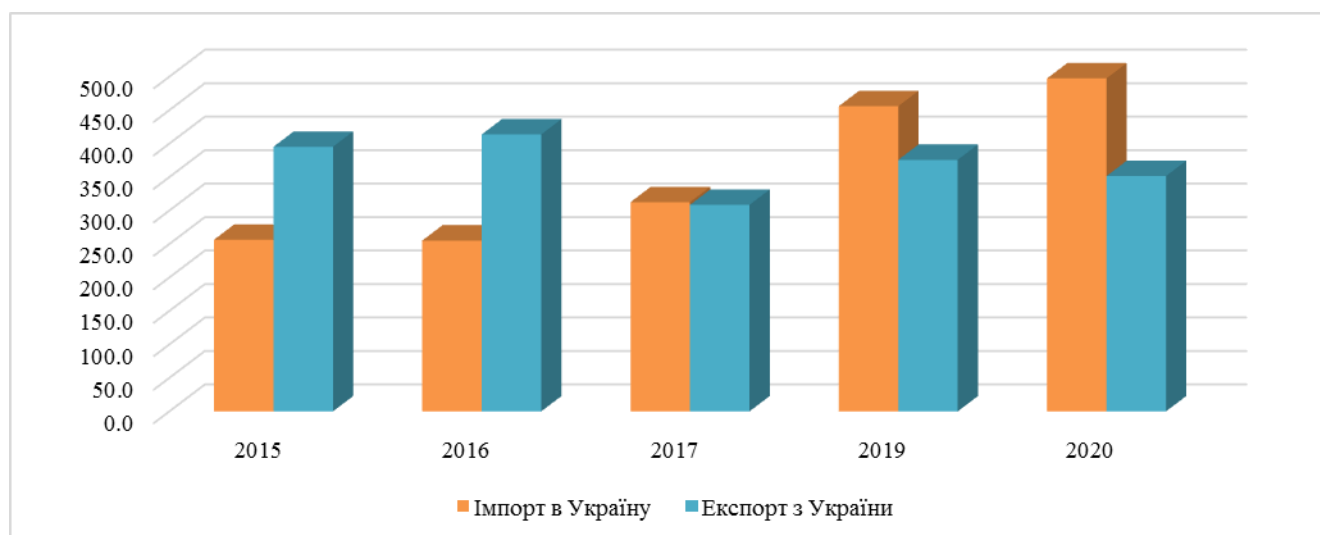

Рис. 3.2 Експорт та імпорт товарів України та Південної Кореї протягом 2016-2020 років, у мільйонах доларів США.

Джерело: складено автором на основі даних [39-42].

Опираючись на графік 3.2 помітно, що до 2017 року експорт перевищував імпорт. У 2018 році ситуація змінилась і Україна імпортує з Південної Кореї набагато більше, ніж експортує.

Отже, спільним висновком можна вважати збільшення товарних оборотів у обох країн по відношенню до України.

ВИСНОВКИ

Отже, опираючись на дослідження, проведене у дипломній роботі, можна зробити такі висновки.

Щодо даних МВФ по рахунку поточних операцій можна зробити такі висновки. По-перше, показники Кореї на В'єтнаму помітно відрізняються. Можна також звернути увагу на те, що з 2016 року показники Південної Кореї поступово спадають, а показники В'єтнаму – навпаки.

Показники торгового балансу Південної Кореї набагато вищі за показники В'єтнаму. Динаміка значень в'єтнамського торгового балансу стрімко росту протягом всього періоду, але значення все одно нижчі за корейські.

Отже, баланс послуг має від'ємні показники, що свідчить про тенденцію імпорту. Опираючись на річні дані можна припустити, що показник 2020 року в Кореї буде нижче нуля, як і показники В'єтнаму, через карантинні обмеження COVID-19.

Отже, висновок щодо первинних доходів такий – у В'єтнамі показники постійно від'ємні, а у Південній Кореї – навпаки. Тобто, надходження менші аніж виплати та у випадку Кореї – надходження перевищують виплати. І первинні доходи Кореї є додатними, тобто доходи від інвестицій резидентів в країні були вищими за доходи нерезидентів закордоном.

Південна Корея – країна-кредитор, тобто різноманітні трансферти йдуть в інші країни і резиденти інвестували за кордон більше, ніж нерезиденти в Південну Корею. Показники Кореї з 2016-2018 роки знижувались, країна відправляла ще більше трансфертів, у 2019 році ситуація змінилась. В'єтнам – країна-отримувач, тобто різноманітні трансферти йдуть до неї і резиденти отримали із закордону більше, ніж нерезиденти. Показники В'єтнаму з 2016-2019 роки збільшувались, країна отримує ще більше трансфертів.

У Південній Кореї нестабільна ситуація з рахунком операцій з капіталом. Опираючись на графік помітно, що протягом 2018 рахунок операцій з капіталом мав додатні значення, які свідчать про надлишок джерел фінансування, які

залишаються в країні. Рахунок був з показниками нижче нуля, то гроші йдуть з країни, і це говорить про те, що країна збільшує своє володіння іноземними активами.

Опираючись на показники сальдо прямих інвестицій, помітно, що показники В'єтнаму є негативним, що означає – грошові об'єми, які контролюють нерезиденти в країні перевищують показники, грошових об'ємів, контролюючих резидентами за кордоном.

Для того, щоб поліпшити вплив прямих іноземних інвестицій і міжнародної торгівлі на зростання економіки, уряд В'єтнаму має: продовжувати проводити преференційну політику для залучення ПІІ, обирати іноземних інвесторів, що прагнуть до якості, ефективності, високих технологій і захисту навколишнього середовища. В довгостроковій перспективі прямі іноземні інвестиції позитивно впливає на економічне зростання В'єтнаму, тоді як ефект експорту є негативним. Однак інвестиції та експорт не мають суттєвого впливу на зростання показників у короткостроковому періоді.

Показники Південної Кореї є додатними, резиденти за кордоном контролюють більше грошових активів, ніж нерезидентами в Кореї.

Увесь період, у В'єтнамі, окрім 2016 року, сальдо портфельних інвестицій було негативним, що означає, що резиденти закупляли боргові цінні папери, акції тощо, для отримання прибутку. У Південній Кореї навпаки, сальдо портфельних інвестицій було додатним, нерезиденти закупають боргові цінні папери в країні.

Проаналізувавши інші інвестиції Південної Кореї можна відзначити, що сальдо цих інвестицій є від'ємним лише у 2018-2019 роках, а показники В'єтнаму мають у 2017 та 2019 роках. Це означає, що на цих проміжках часу грошові кошти, які контролюються резидентами за кордоном, були більшими, ніж грошові кошти, контрольовані нерезидентами в країнах.

Показники резервних активів В'єтнаму у 2016 році мали негативне значення. Вже з 2016 року показники почали рости та у 2019 році досягли свого піку. Щодо показників Південної Кореї, то вони на всьому проміжку часу мали

додатне значення. Помітно, що 2019 був найгіршим роком для резервних активів Південної Кореї.

Висновком з обох регресій можна вважати такі положення. За основу були обрані однакові показники для порівняння і можна сказати, що вони є більш значимим і вагомими у регресійній та емпіричній моделі Південної Кореї, аніж В'єтнаму. І на останок, у обох випадках відсоток виконання моделі є більше 80%, тобто модель виправдовується більше, ніж на 80%.

Отже, можна сказати, що іноземним інвесторам вигідніше брати кредити у Південній Кореї, бо вона має більш стабільні показники. Щодо ситуації у В'єтнамі, то ставки позику високі, але стабільні. Висновком можна вважати, що вигідніше співпрацювати з Південною Кореєю.

Опираючись на показники державних облігацій, можна зробити висновок, що показники Південної Кореї створюють вигідніші умов та середовище для придбання держоблігацій. Щодо показників В'єтнаму, то вони нестабільні та спостерігається спадна динаміка.

Отже, висновком з аналізу експорту та імпорту товарів можна сказати, що Україна активно співпрацює з обома країнами та розвиває з ними нові галузі для співробітництва.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Investopedia. “What Is the Balance of Payments?” by Reem Heakal. URL: <https://www.investopedia.com/insights/what-is-the-balance-of-payments/>
2. Hieu Huu “Impact of Foreign Direct Investment and International Trade on Economic Growth: Empirical Study in Vietnam” Korea Science 2020 URL: <https://www.koreascience.or.kr/article/JAKO202014862061666.page>
3. Luis Quintana-Romero, Nam Kwon Mun, Roldán Andrés-Rosales and José Álvarez-García “Trade Complementarity and the Balance of Payments Constraint Hypothesis: A New Free Trade Agreement between Mexico and South Korea” Multidisciplinary Digital Publishing Institute 2020 URL: <https://www.mdpi.com/2227-7390/8/10/1708>
4. Cao Hong Minh “Remittances, foreign direct investment, imports and economic growth: empirical evidence from Vietnam” Semantic Scholar 2020 URL: <https://pdfs.semanticscholar.org/5c8c/b451ca541f52b2165539758c0e3e651d639e.pdf>
5. Hyeon Sik Seo and Young Jun Kim “Intangible assets investment and firms’ performance: evidence from small and medium-sized enterprises in Korea” Journals 2020 URL: <https://journals.vgtu.lt/index.php/JBEM/article/view/12022>
6. Nhung Thi Kim «The long run and short run impacts of foreign direct investment and export on economic growth of Vietnam» Asian Economic and Financial Review 2017 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [http://www.aessweb.com/pdf-files/AEFR-2017-7\(5\)-519-527.pdf](http://www.aessweb.com/pdf-files/AEFR-2017-7(5)-519-527.pdf)
7. Entering the Vietnam market - comprehensive support <https://souzconsalt.com/product/vietnam/>
8. Yakubovskiy S., Lomachynska I., Ivaniv-Dubna M. Impact of foreign investment income on public and external debt of the Nordic countries. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/30219>
9. OHNO Sanae, Suzuki Yui. Deciding Factors in the Return on Foreign Direct Investment: —A Comparison between Japan and the United States. [Електронний

- ресурс]. – Режим доступу:
https://www.mof.go.jp/english/pri/publication/pp_review/ppr16_02_02.pdf
10. John Vahaly, Nan-Ting Chou, Alexei Izyumov. Return to Capital and Foreign Direct Investment: A Cross-Country Perspective. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ijbssnet.com/journals/Vol_9_No_11_November_2018/1.pdf
11. H. Bajrami, N. Zeqiri. THEORIES OF FOREIGN DIRECT INVESTMENT (FDI) AND THE SIGNIFICANCE OF HUMAN CAPITAL. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
https://www.researchgate.net/publication/333791442_THEORIES_OF_FOREIGN_DIRECT_INVESTMENT_FDI_AND_THE_SIGNIFICANCE_OF_HUMAN_CAPITAL
12. LESEGO E. MOROPE. DETERMINANTS OF FOREIGN DIRECT INVESTMENT INFLOWS TO MIDDLE-INCOME COUNTRIES [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://ujcontent.uj.ac.za/vital/access/services/Download/uj:40576/SOURCE1>
13. Родіонова Т.А. Дохідність іноземних інвестицій в країнах з ринком, що формуються: вплив на зовнішні дисбаланси : монографія / Т.А. Родіонова, Одеса : «Одеський національний університет імені І.І. Мечникова», 2015. -173 с.
14. International Monetary Fund. Data of Vietnam [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://data.imf.org/regular.aspx?key=62805742>
15. International Monetary Fund. Data of South Korea [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://data.imf.org/regular.aspx?key=62805742>
16. Vietnam, BOP Analytic Presentation. International Monetary Fund. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://data.imf.org/?sk=7A51304B-6426-40C0-83DD-CA473CA1FD52&sId=1542635306163>
17. South Korea, BOP Analytic Presentation. International Monetary Fund. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://data.imf.org/?sk=7A51304B-6426-40C0-83DD-CA473CA1FD52&sId=1542635306163>

18. Vietnam, Current Account. International Monetary Fund. - [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://data.imf.org/?sk=7A51304B-6426-40C0-83DD-CA473CA1FD52&sId=1542635306163>
19. South Korea, Current Account. International Monetary Fund. - [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://data.imf.org/?sk=7A51304B-6426-40C0-83DD-CA473CA1FD52&sId=1542635306163>
20. Vietnam, Trade Balance. International Monetary Fund. - [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://data.imf.org/?sk=7A51304B-6426-40C0-83DD-CA473CA1FD52&sId=1542635306163>
21. South Korea, Trade Balance. International Monetary Fund. - [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://data.imf.org/?sk=7A51304B-6426-40C0-83DD-CA473CA1FD52&sId=1542635306163>
22. Vietnam, Balance of Service. International Monetary Fund. - [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://data.imf.org/?sk=7A51304B-6426-40C0-83DD-CA473CA1FD52&sId=1542635306163>
23. South Korea, Balance of Service. International Monetary Fund. - [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://data.imf.org/?sk=7A51304B-6426-40C0-83DD-CA473CA1FD52&sId=1542635306163>
24. Vietnam, Primary Income Balance. International Monetary Fund. - [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://data.imf.org/?sk=7A51304B-6426-40C0-83DD-CA473CA1FD52&sId=1542635306163>
25. South Korea, Primary Income Balance. International Monetary Fund. - [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://data.imf.org/?sk=7A51304B-6426-40C0-83DD-CA473CA1FD52&sId=1542635306163>
26. South Korea, Secondary Income Balance. International Monetary Fund. - [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://data.imf.org/?sk=7A51304B-6426-40C0-83DD-CA473CA1FD52&sId=1542635306163>
27. Vietnam, Secondary Income Balance. International Monetary Fund. - [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://data.imf.org/?sk=7A51304B-6426-40C0-83DD-CA473CA1FD52&sId=1542635306163>

28. South Korea, Capital Account. International Monetary Fund. - [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://data.imf.org/?sk=7A51304B-6426-40C0-83DD-CA473CA1FD52&sId=1542635306163>
29. Vietnam, Capital Account. International Monetary Fund. - [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://data.imf.org/?sk=7A51304B-6426-40C0-83DD-CA473CA1FD52&sId=1542635306163>
30. Vietnam, Financial Account. International Monetary Fund. - [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://data.imf.org/?sk=7A51304B-6426-40C0-83DD-CA473CA1FD52&sId=1542635306163>
31. South Korea, Financial Account. International Monetary Fund. - [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://data.imf.org/?sk=7A51304B-6426-40C0-83DD-CA473CA1FD52&sId=1542635306163>
32. The Balance. An Introduction to Carry Trade. [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <https://www.thebalance.com/introduction-to-carry-trading-1344843>
33. The Global Economy. Lending interest rate of South Korea. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://www.theglobaleconomy.com/South-Korea/lending_interest_rate/
34. The Global Economy. Lending interest rate of Vietnam. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://www.theglobaleconomy.com/Vietnam/lending_interest_rate/
35. Trading Economics; South Korea Government Bond. [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <https://tradingeconomics.com/south-korea/government-bond-yield>
36. Trading Economics; Vietnam Government Bond. [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <https://tradingeconomics.com/vietnam/government-bond-yield>
37. Investopedia. Government Bonds. [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <https://www.investopedia.com/terms/g/government-bond.asp#:~:text=A%20government%20bond%20is%20a,interest%20payments%20called%20coupon%20payments.&text=Government%20bonds%20may%20also%20be%20known%20as%20sovereign%20debt.>

38. Міністерство Фінансів України. Україна та В'єтнам. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://vietnam.mfa.gov.ua/>
39. Державна Служба Статистики України. Торгівля товарами Україна та Південна Корея. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
40. Державна Служба Статистики України. Торгівля товарами Україна та В'єтнам. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
41. Міністерство Фінансів України. Україна та В'єтнам. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://vietnam.mfa.gov.ua/>
42. Міністерство Фінансів України. Україна та Південної Кореї. Співробітництво. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://korea.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/400-torgovelyno-jekonomichne-spivrobotnictvo-mizh-ukrajinoju-ta-korejeju>

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Вченої ради ФМВПС
протокол №3 від 28.11.2018 р.

РОЗПИСКА

Я, Веденніков Вадим Борисович, підтверджую, що моя дипломна робота за темою: «Трансформація платіжних балансів Південної Кореї та В'єтнаму у сучасних умовах» повністю відповідає всім вимогам академічної доброчесності, не містить в собі плагіату, а електронна версія роботи, яка додається на диску, є тотожною її паперовому варіанту.

2.06.2021 р.

(дата)

(підпис)